

Externe reflectie Biomedische laboratorium- technologie

juni 2018

Externe reflectie Biomedische laboratoriumtechnologie

Datum	Vrijdag 1 juni 2018
Commissie	
Voorzitter	Peter Van Petegem, gewoon hoogleraar onderwijswetenschappen, Faculteit Sociale Wetenschappen Universiteit Antwerpen
Commissieleden	<ul style="list-style-type: none">• Lutgarde Buydens, decaan natuurwetenschappen, wiskunde en informatica aan de Radboud Universiteit Nijmegen• Michèle Paillot, hoofd medisch laboratoriumtechnoloog - AZ Jan Palfijn Gent• Els Mertens, opleidingshoofd bachelor Kleuteronderwijs Odisee campus Brussel• Phebe Gheldof, student Medische beeldvorming Odisee campus Brussel
Verslaggever	Mieke Beckers, medewerker dienst Kwaliteit en Beleid Odisee
Opleiding	
Directeur	<u>Speeddating + groepsgesprek</u> : Jo Praet
Opleidingshoofd	<u>Speeddating + groepsgesprek</u> : Jos Parmentier
Docenten	<u>Speeddating</u> <ul style="list-style-type: none">• Ilse Becue• Valerie Devos• Leen Van Houdt• An Beckers• Delphine Goethals <u>Groepsgesprek</u> : <ul style="list-style-type: none">• Ilse Beck• An Beckers• Ilse Becue• Valerie Devos• Kübra Duran• Delphine Goethals• Brecht Gryson• Charlotte Persijn• Leen Van Houdt
Studenten	<u>Speeddating</u> : <ul style="list-style-type: none">• Laura Hofman• Elise Haest• Ine Maes <u>Groepsgesprek</u> <ul style="list-style-type: none">• Daphne Van der Linden• Sofie Van Steenlandt
Werkveld/alumni	<u>Speeddating</u> : <ul style="list-style-type: none">• Abelhak Danoun (alumnus) <u>Groepsgesprek</u> <ul style="list-style-type: none">• Marc De Loose (werkveldvertegenwoordiger)

1. Inleiding

De externe reflectie kadert in de bewaking van de opleidingskwaliteit in eigen regie binnen Odisee: het zogenaamde ASTOR-traject (**A**udit, **S**tiemateriaal, **T**oetscommissie, **O**pleidingsevaluatie en **R**eflectie). De externe reflectie sluit het ASTOR-traject af. Daarbij wordt door een onafhankelijke commissie, onder supervisie van de cel kwaliteitszorg van de VLUHR, nagegaan of de praktijk van de opleiding beantwoordt aan de visie van de opleiding, in overeenstemming is met de missie en speerpunten van Odisee en spoort met een aantal kwaliteitscriteria.

De externe reflectie vindt plaats gedurende één dag en omvat volgende elementen:

- **deskresearch** waarbij de commissieleden de kwaliteitsfiches van de opleiding en het daarbij horende stavingsmateriaal doornemen;
- **toonmoment** met bezoek aan de labo's;
- **speeddating** waarbij de commissieleden tijdens vier individuele gesprekken vragen kunnen stellen aan een vertegenwoordiger van het beleid, van docenten, van studenten en van het werkveld/de alumni;
- een **groepsgesprek** tussen de commissie en vertegenwoordigers van de opleiding (beleid, docenten, studenten, werkveld/alumni);
- een **afsluitend overleg** waarbij de commissie per kwaliteitskenmerk de belangrijkste conclusies noteert;
- een **afronde moment** waarbij de belangrijkste bevindingen worden meegedeeld aan het opleidingshoofd en de studiegebieddirecteur.

Het voorliggende rapport bestaat uit twee delen. Het bevat enerzijds een verslag met de bevindingen van de commissie over een aantal kwaliteitskenmerken, samen met een aantal tips voor de toekomst. Afrondend kan de commissie een goede praktijk benoemen die door de leden bijzonder werd gewaardeerd en/of een kritische vraag voorleggen waarmee de commissie de opleiding wil uitdagen. Anderzijds is ook een verslag van het groepsgesprek van de commissie met de vertegenwoordigers van de opleiding als bijlage toegevoegd.

2. Rapportering per kwaliteitskenmerk

1-Profiel, leerresultaten en curriculum

Kwaliteitskenmerk
<p>De opleiding heeft een duidelijk, specifiek profiel dat aansluit bij de onderwijsvisie van het studiegebied evenals bij de missie en de strategische speerpunten van de instelling. Uit de acties van het Strategie- en werkingsplan en ander informatief of demonstratief materiaal (o.a. verslagen van het kernteam) blijkt dat de opleiding essentiële elementen uit de onderwijsvisie in de onderwijspraktijk realiseert.</p> <p>De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en specifieke invulling van de internationaal en landelijk gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten. De leerresultaten zijn geconcretiseerd in kerndoelen, gekoppeld aan opleidingsonderdelen en met het nagestreefde beheersingsniveau zoals beschreven in het competentiemodel van Odisee. Dit is verifieerbaar in de ECTS-fiches en in een matrix waar de relatie tussen de kerndoelen van de opleiding en de opleidingsonderdelen zichtbaar wordt.</p> <p>Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, in het werkveld en is maatschappelijk relevant. In het studiemateriaal van de kerndisciplines van de opleiding komen actuele vakinhouden aan bod. De betrokkenheid van het werkveld bij de evaluatie en ontwikkeling van het curriculum is gedocumenteerd (o.a. verslagen van de resonantieraad, de focusgesprekken met docenten over structurele interactie met het werkveld). De impact van resultaten en activiteiten uit onderzoek en dienstverlening op het onderwijs worden exemplarisch aangetoond.</p>

De commissie onderschrijft de keuze van de opleiding om na de gemeenschappelijke basis in de eerste opleidingsfase de studenten een keuze voor één van de twee afstudeerrichtingen te laten maken. Het werkveld waar de afgestudeerde medische laboratoriumtechnoloog terecht komt verschilt immers in belangrijke mate van het werkveld van de afgestudeerde farmaceutische en biologische laboratoriumtechnoloog. De opsplitsing vanaf de tweede opleidingsfase biedt de studenten de kans om zich goed voor te bereiden op het specifieke werkveld waar ze voor gekozen hebben.

De curriculumherziening die de voorbije jaren werd geïmplementeerd was volgens de commissie nodig om de opleiding zowel didactisch als inhoudelijk te vernieuwen. De commissie is in het bijzonder positief over de inbedding van de aandacht voor persoonlijke en professionele groei: dit is zonder meer een kracht van het curriculum. De docenten gaan hier ook echt mee aan de slag in hun begeleiding van de studenten.

Op het vlak van de gerealiseerde leerresultaten bevestigt de commissie een positief beeld van de opleiding: de afgestudeerden vinden snel werk en een belangrijk aandeel van de alumni studeert verder. De commissie ziet enkel indicaties dat de afgestudeerden van de opleiding erg gewild zijn op de arbeidsmarkt.

Tips voor de toekomst

- Na de volledige implementatie van het nieuwe curriculum is volgens de commissie een goed moment aangebroken om de totaliteit van de opleiding tegen het licht te houden. Ze beveelt aan de competentiematrix onder de loep te nemen om na te gaan of alle kerndoelen voldoende aan bod komen in het curriculum en in de evaluatie.
- De commissie onderstreept – gezien de snel evoluerende werkvelden waar men toe opleidt - uitdrukkelijk het belang van het inbouwen van duurzame mechanismen om het curriculum up-to-date te houden. Ze beveelt aan daar externe partners bij te betrekken. De commissie vindt de leerlijnwerkgroepen een uitstekend initiatief en beveelt aan om hier meer externe input vanuit het werkveld in te integreren. Zo wordt het werkveld ook mee eigenaar van de opleiding.

Externe reflectie Biomedische laboratoriumtechnologie

Het onder de loep nemen van het volledige vernieuwde curriculum (cf. supra) is een kans om het duurzaam karakter ervan te versterken.

- De commissie ondersteunt het voornemen van de opleiding om meer keuzemogelijkheden in het curriculum in te bouwen.

2-Onderwijsleeromgeving en evaluatie

Kwaliteitskenmerk

De onderwijsleeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang. Aansluitend op het assessment van het **studiemateriaal** door studenten zijn er, waar nodig, verbeteracties opgestart. Uit de inventaris van de **didactische werkvormen** blijkt een variatie en een afstemming op de opleidingsfases. Een exemplarische **showcase** toont de aansluiting van de leeromgeving bij de diversiteit in de studentenpopulatie, de talentontwikkeling van studenten en de interactie met het werkveld. Uit de **opleidingsevaluatie door studenten** blijkt algemene tevredenheid over de onderwijsleeromgeving.

De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten. De **inventaris van evaluatievormen** in de opleiding toont een variatie die recht doet aan diverse leerstijlen in de studentenpopulatie. De opleiding realiseert een adequate verhouding tussen **ontwikkelingsgerichte feedback** (formatief) en **eindbeoordeling** van studenten (summatief). Uit de verslagen van de toetscommissie blijkt dat **niveau 6** werd behaald en dat andere aanbevelingen van de **toetscommissies** worden opgevolgd.

De commissie heeft vastgesteld dat de kiemen van een aantal onderwijsvernieuwingen zeker aanwezig zijn. Een sterk, samenhangend en gedreven team is volgens de commissie alvast een aanwezige cruciale succesfactor om deze onderwijsvernieuwingen verder te vertalen in de opleidingsdidactiek. Tijdens de gesprekken heeft de commissie kunnen vaststellen dat de nodige gedragenheid om de principes van talentwerking en Universal Design for Learning (UDL) structureel in te bedden aanwezig is. Een concreet voorbeeld daarvan is het voornemen om de opleiding evaluatielouwer te maken. De commissie is er van overtuigd dat het doorbreken van het fragmentarische karakter van de reeds lopende initiatieven aanleiding zal geven tot een curriculum 2.0. Dit strekt tot voorbeeld voor andere opleidingen binnen de hogeschool.

De commissie spreekt zich bovendien positief uit over de praktijkgerichtheid van de opleiding: de studenten ervaren duidelijke linken tussen de labo's en theorielessen. De betrokkenheid van alle docenten bij stages en bachelorproeven vindt de commissie een sterk punt.

Er is een ruime afwisseling aan werk- en evaluatievormen in de opleiding. Door de kleine groepen in de labosessies is er veel persoonlijke begeleiding en feedback mogelijk.

Tips voor de toekomst

- Het vertalen en verder uitbouwen van de reeds aangevatte onderwijsvernieuwingen in de opleidingsdidactiek is volgens de commissie één van de belangrijkste uitdagingen waar de opleiding voor staat.
- De commissie ondersteunt het voornemen van de opleiding om de evaluatiedruk te verminderen.

3-Informatie, voorzieningen en begeleiding van studenten

Kwaliteitskenmerk
<p>De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan. Studenten vinden op het studentenportaal of de website op gepaste tijdstippen correcte en heldere informatie over o.a. de programma-opbouw, het onderwijs- en examenreglement, de studietrajectbegeleiding, de examenresultaten. Uit de opleidingsevaluatie door studenten blijkt algemene tevredenheid over de informatievoorzieningen.</p> <p>Uit een beknopte beschrijving van de opleidingsspecifieke voorzieningen op het vlak van bibliotheek, ICT, infrastructuur, sociale voorzieningen blijkt dat deze makkelijke toegankelijk zijn en adequaat in relatie tot de ambities van het studiegebied en de opleiding.</p> <p>De opleiding beschikt over (meet-)gegevens over studie (traject) begeleiding en in-, door- en uitstroom van studenten en heeft, waar nodig, verbeteracties geïnitieerd. Uit de opleidingsevaluatie door studenten blijkt algemene tevredenheid over de infrastructuur en begeleiding.</p>

De informatievoorziening aan studenten zit goed. Doorheen hun opleiding kunnen de studenten rekenen op een sterke begeleiding. Er is een nauw en laagdrempelig contact tussen studenten en docenten. De commissie vernam van studenten dat hun docenten echt open staan om hen zo goed mogelijk doorheen hun traject te loodsen. De commissie kon bovendien vaststellen dat de opleiding ook veel informatie naar buiten toe ter beschikking stelt om nieuwe studenten aan te trekken.

Op basis van het bezoek aan een aantal laboratoria, vindt de commissie dat de opleiding beschikt over goed uitgeruste labo's die zeker volstaan voor het aanleren van de nodige basisvaardigheden.

Tips voor de toekomst

- Hoewel de commissie de labo's zeker voldoende acht, beveelt ze aan een aantal van de eerder *outdated* proeven die met studenten worden uitgevoerd in vraag te stellen en de nodige aandacht te besteden aan automatisering. De hoge mate van technologisering van labo's in het werkveld vergt andere vaardigheden dan het 'klassieke' labowerk. De opleiding kan deze dimensie inbrengen door nauwer samen te werken met partners in het werkveld.

4-Betrokkenheid en expertise van stakeholders

Kwaliteitskenmerk

De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om leerresultaten te behalen. De CV's van het onderwijzend personeel sluiten goed aan bij de toegewezen onderwijsopdracht. Uit de studentenbevraging over het **didactisch handelen** van de docenten (BOLA's – beoordeling onderwijsleeractiviteiten) blijkt algemene tevredenheid en/of zijn **verbeteracties** geïnitieerd. Er zijn **maatregelen professionalisering** die de onderwijsontwikkeling en –innovatie in het studiegebied stimuleren.

De opleiding stimuleert **betrokkenheid** van interne en externe stakeholders, onafhankelijke peers en experts bij onderwijs en kwaliteitszorg. De opleiding biedt recente voorbeelden aan van een actieve en verankerde participatie van **studentenvertegenwoordigers**. De samenwerking tussen **werkveldvertegenwoordigers /andere partners** en de opleiding heeft een meerwaarde voor beide partijen.

De commissie stelde vast dat de opleiding wordt gedragen door een hecht, competent docententeam. De docenten nemen deel aan professionaliseringstrajecten op onderwijskundig vlak, in lijn met de speerpunten van de hogeschool.

De commissie vindt dat de studenten als stakeholder goed vertegenwoordigd zijn. Naast de goede informele contacten tussen studenten en docenten, zag de commissie ook voorbeelden van formelere manieren om de studenten bij de opleiding te betrekken. Het vooraf doornemen van de agenda van het kernteam met de studenten vindt de commissie een goede praktijk die de studentenvertegenwoordigers in staat stelt om hun rol te spelen. Daarnaast worden studenten in het opleidingsonderdeel *P en P* gestimuleerd om na te denken over de opleiding. Studenten tonen zich ook bereid om bij te dragen tot de opleiding.

Input vanuit het werkveld wordt verzekerd via de resonantieraad en een sterke betrokkenheid bij de begeleiding en/of beoordeling van stages en bachelorproeven. De contacten die de docenten in het kader hiervan leggen, zijn voor hen een belangrijk kanaal om evoluties in het werkveld op te volgen.

Tips voor de toekomst

- Volgens de commissie liggen nog significante kansen open om de rol van het werkveld beter te benutten om zowel het curriculum als de infrastructuur up-to-date te houden. De opleiding onderneemt reeds heel wat initiatieven, maar kan nog structureler inzetten op samenwerking met het werkveld en naar meer win-winsituaties op zoek gaan. Een aantal voorbeelden waar de commissie aan denkt zijn het structureel betrekken van een werkveldvertegenwoordiger bij de leerlijnwerkgroepen en het inschakelen van bedrijven voor vormingen.
- De commissie vindt het cruciaal voor een opleiding die moet inspelen op een continu veranderend werkveld dat de docenten, naast onderwijskundige professionalisering ook over voldoende tijd beschikken voor vakinhoudelijke professionalisering. Dit moet een inherent onderdeel zijn van het takenpakket.

5-Focusdossier: internationalisering

Kwaliteitskenmerk
In het dossier rond internationalisering toont de opleiding dat zij een internationale leeromgeving creëert.

De commissie stelt vast dat de opleiding BLT binnen de Odisee-context goede prestaties kan voorleggen op het vlak van inkomende studentenmobiliteit en uitgaande docentmobiliteit. De commissie vindt de ambitie om alle studenten en docenten binnen de opleiding in aanraking te laten komen met internationale aspecten een nobele doelstelling. De opleiding ontplooit structureel heel wat activiteiten en initiatieven om deze doelstelling waar te maken, zowel in het kader van studenten- en docentmobiliteit als internationalisation@home.

Tips voor de toekomst

- Op het vlak van internationalisation@home kunnen verbeterlagen gemaakt worden. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door de inkomende studenten sterker bij de opleiding te betrekken dan nu het geval is, aangezien deze studenten onmiddellijk op stageplaatsen terecht komen.
- De ambitie met betrekking tot het aantal uitgaande docenten mag volgens de commissie hoger, zeker voor de afstudeerrichting FBT. Eventuele drempels voor docenten kunnen (verder) weggewerkt worden.
- De commissie beveelt aan de uitgaande studentenmobiliteit niet te beperken tot stage en bachelorproef, maar uit te breiden naar studiemobiliteit. Door zelf internationale lessenspakketten aan te bieden, zouden bovendien meer internationale studenten kunnen worden aangetrokken naar de opleiding. Dit zou op zijn beurt internationalisation@home kunnen versterken.
- De commissie beveelt aan meer vertrouwen te stellen in de studenten om met internationale elementen in de opleiding om te gaan. Naar het aanvoelen van de commissie ervaart de opleiding het taalaspect, i.c. kennis van het Engels, op dit moment teveel als een drempel om verder in te zetten op inkomende en uitgaande studentenmobiliteit. De commissie beveelt aan internationalisering niet te verengen tot het taalaspect, maar de meerwaarde ervan voor het leren omgaan met culturele verschillen meer in de verf te zetten.

6-Algemeen

De opleiding verdient volgens de commissie een pluim voor de gedrevenheid van het team om te experimenteren met allerlei onderwijsvernieuwingen op grote en kleine schaal. De opleiding heeft hierdoor een moderne visie op onderwijs die zich doortrekt naar de tevredenheid van de studenten. De dynamiek van het team straalt af op de tevredenheid van studenten en docenten.

De commissie geeft de opleiding als uitdaging mee om externe relaties en het werkveld nog meer benutten, en dit zowel op het niveau van de studenten, de docenten als de opleiding in haar geheel.

3. Bijlage - Verslag van het groepsgesprek

Na verwelkoming van de vertegenwoordigers van de opleiding door de voorzitter, wordt de bedoeling van het groepsgesprek kort toegelicht. Tijdens het gesprek zullen de commissieleden een aantal thema's aanhalen waarbij ze, na de deskresearch en speeddating, nog verdere verdieping of verduidelijking nodig hebben. De focus van het gesprek ligt op verdere ontwikkelingskansen voor de opleiding.

De docenten zijn trots op het **nieuwe curriculum** van de opleiding dat nu in alle opleidingsfasen is geïmplementeerd. Tegelijk is het team er zich van bewust dat veranderingen in het werkveld elkaar dusdanig snel opvolgen dat ook het curriculum voortdurend in beweging moet blijven, zowel op inhoudelijk als op didactisch vlak. Mede onder invloed van de hogeschoolbrede onderwijsvisie staan nieuwe werk- en evaluatievormen op de agenda, waarbij de opleiding de studenten meer (inhoudelijke) keuzemogelijkheden wil aanreiken. Een voorbeeld daarvan is te vinden in het opleidingsonderdeel *Toegepaste Farmacologie* waar studenten een thematiek mogen uitkiezen om verder uit te diepen. Op die manier wil de opleiding meer zuurstof creëren in het curriculum.

Het is daarnaast ook een uitdaging voor de opleiding om **evoluties in het werkveld** continu op te volgen en duurzaam te incorporeren in het curriculum. De aanwezige werkveldvertegenwoordiger stelt vast dat laboranten die vandaag aan de slag gaan een hele waaier aan technieken moeten beheersen, waar ze voorheen direct aan de slag konden met de technieken die ze in de opleiding hadden geleerd. Het is met andere woorden in toenemende mate vereist dat studenten over vaardigheden beschikken om snel bij te leren en zich aan te passen. De opleiding kan hiervoor een beroep doen op goede samenwerking met het werkveld, om bijvoorbeeld ruwe data uit geavanceerde apparatuur ter beschikking te stellen om de studenten vertrouwd te maken met dataverwerking. Een aantal algemene principes blijft immers steeds van toepassing, bijvoorbeeld met betrekking tot staalname, protocol van staalvoorbereiding etc. Dit zijn basisvaardigheden die in combinatie met vaardigheid in data-analyse een goed vertrekpunt vormen om laboranten voor te bereiden op de toekomst.

De opleiding creëert **ruimte in het curriculum om innovatie te capteren** door de inhoud wat meer los te laten, maar sterker in te spelen op de attitudes van de studenten. De opleiding stimuleert doorheen het traject de '*growth mindset*' om studenten met verandering te leren omgaan en hen een leergierige en onderzoekende houding mee te geven. In het opleidingsonderdeel *P en P* laat de opleiding de studenten bijscholingen in het werkveld volgen, Laborama-expo bezoeken etc. met het oog op het stimuleren van deze attitudes. Ook in het integratielabo komt dit ook aan bod: studenten moeten zelf op zoek gaan naar automatisatie in het labo en informatie opzoeken over up-to-date technieken die ze zelf niet kunnen uitvoeren. Op die manier ontstaat een breder beeld voor de student en prikkelen de docenten een leergierige houding bij de studenten. Structureel heeft elke individuele docent grote vrijheid om opleidingsonderdelen continu inhoudelijk aan te passen. De opleiding geeft er de voorkeur aan innovatieve elementen te integreren in alle inhouden, eerder dan 'innovatie' als such in een apart opleidingsonderdeel te behandelen. In de opleiding zijn leerlijnwerkgroepen actief, die als opdracht hebben om het curriculum up-to-date te houden en afstemming tussen opleidingsonderdelen te verzekeren. Elke leerlijnwerkgroep heeft een trekker, maar de docenten binnen de leerlijn bepalen gezamenlijk de inhouden. In één leerlijn is een werkveldvertegenwoordiger rechtstreeks betrokken. De input van het werkveld bij het globale curriculum wordt verzekerd via de resonantieraad.

Op het vlak van **docentprofessionalisering** is er een ruim aanbod en grote deelname aan onderwijskundige professionalisering. Op het vlak van inhoudelijke professionalisering zijn de docenten zelf aan zet, bijvoorbeeld via de begeleiding van bachelorproeven of Erasmusuitwisselingen waar ze aan deelnemen (bijvoorbeeld onder de vorm van *jobshadowing*). De docenten vinden dat ze veel opsteken uit de begeleiding van de bachelorproeven door de nauwe betrokkenheid van het werkveld hierbij. Bij het uitwerken van een bachelorproef gaan studenten gedurende 17 weken aan de slag rond een onderzoekstopic, waarbij de docenten heel wat begeleiding bieden, met inbegrip van begeleiding bij het schrijfwerk. Iedere begeleidende docent gaat één keer op bezoek bij de student en krijgt zo ook de kans om laboratoria in het werkveld te bekijken.

Het nieuwe curriculum werd opgebouwd vanuit de **opleidings specifieke leerresultaten**. Op de vraag of de consistentie van het nieuwe curriculum onder de loep werd genomen na afronding van de curriculumrevisie, antwoordt het team dat de screening aan de hand van de competentiematrix inderdaad aan bod kwam tijdens vergaderingen van het kernteam en onderwijsteam, en op de ECTS-dag.

De opleiding probeert de **beoordeling van de stage en bachelorproef** door het werkveld te aligneren aan de hand van zo objectief mogelijke evaluatieformulieren en -criteria. Er zitten cesuren ingebouwd omdat bepaalde vaardigheden zo cruciaal zijn dat de student niet kan slagen als hij of zij ze niet beheerst. De docenten gaan waar nodig in gesprek met de mentoren om eventuele problemen te ondervangen. De studenten beamen dat ze de evaluatiecriteria kennen voor de aanvang van de stage. Er is ook een tussentijdse evaluatie voorzien, waarbij aandachtspunten en sterke punten worden geformuleerd onder de vorm van een feedbackgesprek.

Binnen de opleiding gaan de docenten actief aan de slag met onder andere de **talentenwerking**, de implementatie van **UDL**-principes, groter **eigenaarschap** van de student in het leerproces, **co-teaching**. De opleiding geeft dit concreet vorm in het project Didactiek 2.0 en zet professionaliseringstrajecten rond UDL op het programma. De commissie detecteert waardevolle praktijken die echter nog een eerder gefragmenteerd karakter hebben en nog niet verspreid zijn in de totaliteit van de opleiding. De opleiding zal verder gaan op het ingeslagen pad, o.a. door volgend academiejaar actief mee te werken aan het nieuwe project van het Onderwijsontwikkelingsfonds (OOF). In het kader van dit project zal beeldmateriaal ter beschikking worden gesteld van showcases. Er wordt veel van dit project verwacht, aangezien de resultaten van kleinschaligere experimenten met UDL-principes veelbelovend zijn. Voor een aantal opleidingsonderdelen zullen de contacturen worden gereduceerd (bijvoorbeeld door een hoorcollege te vervangen door een lesopname) om meer ruimte te maken voor andere werkvormen om inhoud aan te brengen. De studenten zullen meer keuzemogelijkheden aangeboden krijgen over hoe ze bepaalde kennis en vaardigheden willen verwerven. In het opleidingsonderdeel *Onderzoeksvaardigheden I* vertrekt men nu reeds van een online tutorial en gaat men direct aan de slag in het labo/werkcollege. Voor de studenten biedt dit een leuke afwisseling. De docenten brengen ook op kleinere schaal studentgestuurde elementen in het curriculum, bijvoorbeeld door de studenten zelf vragen te laten stellen bij de presentatie die ze moeten geven. De aanwezige studenten veronderstellen dat de opleiding op deze vernieuwing van werkvormen inzet om hun interesse in leren te stimuleren en een attitude van *life long learning* te ontwikkelen. De studiegebieddirecteur bevestigt dat het kernteam en onderwijsteam aan het stuur zitten wat het curriculum betreft, maar dat er in gezondheidszorgopleidingen die - zoals de opleiding Biomedische laboratoriumtechnologie, afstudeerrichting MLT - toeleiden naar een gereguleerd beroep steeds rekening moet worden gehouden met een aantal verplichte inhouden. De toegang tot het beroep verzekeren voor de afgestudeerden blijft uiteraard steeds cruciaal.

Wat de **talentgerichte aanpak** in de opleiding betreft, merkt de commissie op basis van de gesprekken en desk research op dat inhoudelijk eerder 'kwaliteiten' dan 'talenten' aan bod komen. De student krijgt op een talentenbadge immers de visie van 'anderen' (docenten en medestudenten) op zijn of haar sterke punten mee, maar de student valideert ze niet zelf. Vanuit het docententeam wordt erkend dat het talentenkader van De Wulf een vertrekpunt vormt, dat vervolgens een eigen leven gaat leiden doorheen het traject van de studenten: ze starten met een eigen talentenevaluatie om uiteindelijk uit te monden in een talentenbadge waar docenten en medestudenten een aantal kwaliteiten noemen.

Op het vlak van **diversiteit** neemt de opleiding deel aan projecten om studenten met migratieachtergrond aan te trekken, bijvoorbeeld het rolmodellenproject, Rabotproject, STEM-project met kinderen van lagere scholen etc. Met dergelijke projecten wordt ook ingespeeld op de ouders van leerlingen met migratieachtergrond die vaak minder vertrouwd zijn met de vele mogelijkheden qua opleidingen en beroepen. Voor studenten met een functiebeperking wordt nauw samengewerkt met de zorgcoaches van STUVO+ om een haalbaar traject mogelijk te maken. In een nog ruimer perspectief op diversiteit, heeft de opleiding er ook oog voor in de zin dat de docenten rekening houden met de persoonlijkheid van studenten.

De **docenten** geven aan een **hoge taakbelasting** te ervaren. De grootste werkdruk heeft volgens de docenten te maken met de talrijke evaluaties. Door de toepassing van UDL proberen de docenten tijd te creëren. Ondanks het initiële ontwikkelwerk (bijvoorbeeld van online tools, zelftests met feedback etc.), gelooft het korps dat dit op termijn ruimte zal creëren, bijvoorbeeld door een verslag dat geëvalueerd wordt door de docent te vervangen door *peer feedback*. De opleiding kan nog heel wat evaluatielouwer gemaakt worden. Volgend academiejaar zullen ook twee opleidingsonderdelen worden samengevoegd met het oog op vermindering van de evaluatiedruk.

De opleiding onderneemt initiatieven om het **werkveld** nauwer te betrekken bij de opleiding, maar botst daarbij op organisatorische en praktische grenzen. Als voorbeeld wordt verwezen naar het voornemen om met de MLT-studenten de bloedbank van een ziekenhuis te bezoeken, wat in de praktijk niet haalbaar bleek omwille van de groepsgrootte. De aanwezige werkveldvertegenwoordiger beaamt dat het ontvangen van studentengroepen qua timing en organisatie niet altijd evident is. Er kan evenwel gedacht worden aan tussenvormen zoals demo's in het werkveld. De opleiding integreert nu reeds labbezoeken, demofilmpjes, kijkstages... in de lessen en biedt er de nodige kadering bij. Bij kijkstages voor de studenten van de 1ste opleidingsfase wordt het werkveld ontlast door ze te laten doorgaan bij studenten van de 3de opleidingsfase, die ook feedback geven op het verslag van de kijkstage. De aanwezige studenten getuigen dat de opleiding theoretisch goed is onderbouwd. Tijdens de stage was alles meteen herkenbaar en hadden de studenten het gevoel over een stevige basis te beschikken die toelaat om om te gaan met de technologische evoluties in het werkveld. Inhoudelijke professionalisering van docenten door samenwerking met het werkveld zou nog uitgebouwd kunnen worden op het vlak van introductie van nieuwe laboestellen.

Door in te zetten op **internationalisering**, wil de opleiding de studenten goed voorbereiden op een in toenemende mate internationaal werkveld waarin ze na afstuderen zullen terecht komen. Dit geldt in het bijzonder voor het FBT-werkveld, dus zeker in deze afstudeerrichting moeten studenten kennismaken met internationale aspecten. De opleiding wil geen verplichtingen opleggen, want het blijft ook vandaag nog mogelijk om in een Nederlandstalige omgeving aan de slag te gaan. In spreektaal en verslaggeving is er wel vaak sprake van Engels als voertaal, zowel in bedrijven als in

onderzoekscentra. Het leren werken met Engelstalige literatuur, het geven van een Engelstalige posterpresentatie... zijn aspecten die gelden voor alle studenten, maar de opleiding wil ook de gelegenheid bieden om er verder in te gaan voor de studenten die dit wensen. De situatie voor de afstudeerrichting MLT is niet helemaal gelijklopend. Dit werkveld is minder internationaal, maar het is wel belangrijk dat studenten zich in het Engels uit de slag kunnen trekken en bijvoorbeeld Engelstalige handleidingen vlot begrijpen. De opleiding beoogt vooral dat studenten het nodige 'lef' aan de dag leggen, zich flexibel kunnen opstellen en Engels durven spreken en schrijven. De docenten dagen de studenten hier op uit. Vanaf volgend jaar zal de mogelijkheid geboden worden om een paper in het Engels te schrijven. Engels komt ook aan bod in één van de opleidingsonderdelen en in de toekomst (vanaf acj. 2019-2020) zal ook een keuzevak Academisch Engels worden aangeboden.

Op dit moment ontvangt de opleiding jaarlijks **inkomende Erasmusstudenten**, maar is er weinig contact met hen omdat ze in België stage lopen. Het voornemen is om deze inkomende studenten meer te betrekken op de campus voor ze op stage vertrekken. Dit zou zowel in het voordeel zijn van de Erasmusstudenten als de eigen studenten. Er is wel reeds een buddywerking actief, waarbij Vlaamse studenten een student uit het buitenland hulp en ondersteuning bieden.

Ter afronding van het gesprek benadrukken de docenten dat ze een hecht team zijn, waar een heel goede sfeer heerst en er een grote bereidheid is om in te springen en te delen voor en met elkaar. De aanwezige studenten bevestigen dat dit ook hen opvalt.
